

Vī i Bråttensby

Januari 2007

Ljus i långa banor Och så fina sen!

Läs vidare om ljusstöpnigen och mycket annat i tidningen.

Bodag

I Herrljunga kommun finns eldsjälur i Kommunbygderådet. Socknarna har i regel ett råd eller organisation som skall ta vara på innebyggarnas intressen och åsikter och i samverkan försöka att göra något bra av de gemensamma tankarna.

Onsdagen den tionde januari var jag i Mörländaskolan och träffade några av dessa eldsjälur. Där gjordes upp planer för en gemensam satsning för att få fler innevånare till kommunen. Planerna går i stort ut på att hitta platser där det går att bygga nya bostäder både tätare och enstaka. Där kan man ta en digital bild och en husfirma kan på den lägga in ett lämpligt bodstadshus så att man kan se hur det tar sej ut.

Kostnadsberäkningar för övriga önskingar går lätt att ta fram och de blir säkert betydligt billigare än att köpa färdigt hus i tätort.

Under vintern ska det tas fram lockande broschyrer som sedan ska delas ut i Borås eller Göteborg eller andra ställen där det finns intresserade unga familjer eller äldre.

I maj, då träden grönska, ska det sedan bli ett kommunomfattande jippo som lockar massor med människor som vill komma hit och bo.

Paul Johansson

Vi i Bråttensby

Redaktörer:

Kjell Johansson 0322-628113 brattensby@tele2.se
Cecilia Frändberg 0513-40250
cecilia.frandberg@utb.herrljunga.se

Hemsida:

<http://home.swipnet.se/brattensby/>

Prenumeration

För de personer som bor i Bråttensby är tidningen gratis. Tidningen delas ut. Om det är någon som inte får tidningen inom Bråttensby så informera redaktörerna. Tidningen delas ut när det finns behov och det har de senaste åren varit 5-6 tidningar per år.

Du kan ladda ner tidningen på vår hemsida se ovan. För att få veta när tidningen kommer så kan du skicka din e-postadress till brattensby@tele2.se så får du information om när tidningen är utlagd på hemsidan.

För dej som bor på annan ort och som vill ha papperstidningen kan vi erbjuda en **årsprenumeration för 100,-** som du

kan sätta in på bankgiro 312-3346. Skriv avsändare och adress och att det gäller prenumerat. Vi kommer då att skicka tidningen med post till er.

Du som kan få tidningen levererad av någon i Bråttensby kan även fortsättningsvis få tidningen levererad av denne.

Annons

För att täcka kostnaderna för tryckning säljer vi en annons för 250,-. Sponsring ett annat alternativ för dig som vill bidra till tidningens tryckkostnader. Hör av dej om du vill annonsera eller sponsra.

Övrigt

Vi behöver hjälp med att dela ut tidningen och vi har några som hjälper till. Vill du dela ut tidningen så hör av dig till redaktörerna.

Tidningen är till för att ge oss i Bråttensby en sammanhållning och gemenskap. Hjälper oss att fylla den med text och bild. Kom gärna med material, helst via mail till brattensby@tele2.se.

Årsmöte

Onsdagen den 21 februari kl 19.00

**Bråttensby bygdegårdsförening
Vi i Bråttensby**

**Vi kommer även att prata om vädret
genom tiderna**

Alla välkommna

Servering

**Bråttensby församling
sponsrar tidningen**

Höstträff i

Lars Bägerfeldt pratar om en stenyxa som han håller i handen.

Fredagen den 3 nov hade ”Vi i Bråtensby” engagerat Lars Bägerfeldt från Falköping som berättade om ”Hur våra förfäders bygder växte fram”.

Lars Bägerfeldt är arkeolog och har skrivit flera böcker om bl a folkförflyttningar, boende och levnadsvillkor genom årtusendena. Under jägarstenåldern beräknas befolkningen ha uppgått till 0,1 personer per kvadratkilometer eller ca 1000 personer på en yta av 10x10 mil. Möjligheten till jaktbyte och fiske begränsade befolknings-

tillväxten.

Med införandet av boskapsskötseln kunde befolkningen öka kraftigt. Boskapsskötarna anses härstamma från trakterna runt Svarta havet där en stor katastrof inträffade 5500 år före Kristus. Då bröt vattnet från Medelhavet genom Bosporen och höjde vattennivån med 160 meter och översvämde stora områden. De människor som klarade sig undan vattenmassorna begav sig västerut och befolkade så småningom stora delar av Europa.

Bygdegården

Här låter sig åhörarna väl smaka.

De första bönderna bodde i hus med låga väggar och lågt i tak för att kunna hålla värmen vintertid, husdjuren fick säkerligen också av den anledningen bo under samma tak som människorna.

De enkla redskapen gjorde att bristen på ved var stor såväl till matlagning som till uppvärmning. Det var först sedan sågen uppfunnits som tillgången på ved förbättrades.

Lars B kom under sitt föredrag in på många intressanta teorier om våra förfäder, deras strider, religion, gravskick, vad man odlade och vad man åt. Om vi är intresse-

rade så återkommer han gärna i något av sina favoritämnen.

De 25-talet närvarande bjöds även på lekamlig spis i form av ”Janssons frestelse” och avslutningsvis drack vi kaffe med kaka. Några av deltagarna hade med sig fornfynd såsom flintyxor, stenyxor och en gjutform för tillverkning av bronsskäror, vilka Lars B åldersbestämde och berättade om troliga tillverkningsmetoder. Sålunda styrkte till kropp o själ kunde vi återvända hem efter en berikande afton.

Ingvar på Backgår'n

LRF-resa till

Den sista november i år ordnade LRF-föreningarna i Alingsås, Vårgårda och Herrljunga och Kullings Hushållningsgille en resa till Skeby Energi som ligger i trakten av Husaby vid Kinnekulle. Skeby Energi har sina rötter i 1970-talet då några bönder i trakten byggde en bevattningsanläggning. Jörgen Pettersson som var vår guide berättade att de personer som var med och byggde bevattningsprojektet tillsammans drog igång andra projekt. Det som började med bevattningsprojektet med vatten från Vätern fortsatte sedan med att man odlade

Gunnar Ljungström berättar om verksamheten på gården vid Husaby.

kål för kåldolmsproduktion i trakten, bönderna startade maskinsamarbete och man bygger vindkraftverk. Jörgen berättar om de tre stora vindkraftverk Skeby Energi har, två Vestas och ett Enercon som ger bra med energi och är lönsamma. Varje vindkraftverk kostar ca 8 miljoner kronor och enligt uppgifter från Vattenfalls hemsida

gav dessa kraftverk tillsammans 470 MWh i november. Jörgen Pettersson, som berättade om verksamheten, sa att Enercon som är ett tyskt företag visade prov på stor effektivitet när de levererade och monterade verket och det är det som ger mest energi.

Det vi kom för att titta på var RME-tillverkningen. Skeby Energi har sin verksamhet på olika gårdar och har även inköpt några andra lagerfastigheter för sin verksamhet. Vi fick följa produktionen från en gård i Husaby

Den nyaste oljepressen står på en ställning så att oljan kan rinna ner i behållarna nedanför.

Skeby Energi

där man har två oljepressar varav den större är under inkörning just nu. Pressarna går dygnet runt och pressar raps till olja och rapskakor. Den lilla pressen producerar 1m³ per dygn och den nya 12m³. Rapskakorna används som proteinfoder till de flesta djurslag men kan även eldas i värmeanläggningar. Rapsoljan står sedan och sedimenterar i 1000-litersfat och körs sedan till en annan gård där RME:n produceras av rapsoljan. Det är en anläggning som ser ut som ett mindre raffineri med olika rostfria tankar, separator, rörledningar och stora fat.

RME tillverkas av rapsoljan som först renas och sedan under värme och med hjälp en katalysator tillsätts metanol. När detta är klart har man förutom RME också glycerol

Rapskakan går på ett band in till en container i ett angränsande rum.

som kan användas vid biogastillverkning. RME säljer man sedan till olika företag i trakten. Omräknat på hektar mark får man fram ca 1000 liter RME per hektar.

Vi var nästan 50 personer varav fyra

Bråttensbybor som bussades runt av Ingemar Larsson på Vårgårda-buss. Vi besökte även Broby Struts i Källby där vi serverades kaffe och macka och där man kunde passa på att köpa både strutskött, strutsskinn mm.

Kjell

Här står den nya separatorn som skall kopplas in i RME-processen i ett virrvarv av rör.

Musik i

Det var fullsatt med råge i kyrkan på annandag jul.

Musik i juletid var rubriken på annandagens musikgudstjänst i Bråttensby kyrka. Det var Herrljunga dragspelsklubb tillsammans med kyrkvaktmästaren, solisten och spelledaren Jeanette Jönsson som intog kyrkan med bravur.

Kyrkan var fullsatt och vi som satt på läktaren såg flera som försökte få en plats där uppe, det var fullt, men jag hoppas att alla som kom fick plats för det var det värt, även om det blev varmt på läktaren.

Patrik Windestål inledde och avslutade

gudstjänsten, i övrigt var det Jeanette med dragspelare som underhöll med julens visor. I flera av visorna sjöng Jeanette solo medan i andra fick vi besökare medverka och i några fick vi höra melodierna instrumentalt.

Gunnar Wigertsson, Inger Sloborg, Roland Gylhammar, och Bertil Johansson spelade dragspel liksom Anne-Marie Fast som även läste dikter. Arne Dahlgren spelade bas och nyckelharpa, Stellan Åström spelade gitarr och Gustav Andersson klarnett. Jeanette spelade gitarr och piano för-

juletid

utom sången.

Dessutom gjorde Jeanette en liten betraktelse där hon pratade om sin nyvunna vän månen med sitt starka sken som hon upptäckte på vägen hem i bilen sent en kväll på väg från jobbet. Månen har blivit en trevlig följeslagare på morgnar och kvällar såväl i arbete som på fritid. En betraktelse som blev kvar efter det att musikgudstjänsten var slut.

Att Jeanette dessutom har en vacker sångröst och att musikerna var proffsiga

gjorde inte saken sämre.

Kollekten denna dag som gick till kyrkans mission uppgick till ca 2500.-.

Barbro Jarl som planerat denna gudstjänst var mycket nöjd och stod efter gudstjänsten och delade ut frukt och choklad till alla besökarna. Hon hade räknat med ca 100 besökare med det blev 150 med spelemän och allt, ändå räckte frukten.

Tack för en fin afton.

Kjell Johansson

I vapenhuset delades det ut frukt och choklad till alla som ville ha och det räckte trots den stora tillströmningen.

Hänt i Bildcollage från

Nöjda med Peter Bengtssons orgelspel.

Fredagen den 3/11, före Alla helgons dag, kom vår duktiga organist Peter Bengtsson till kyrkan kl. 15.00 och bjöd på stämningsfull orgelmusik. Han spelade bl a Air av Bach, Våren av Grieg, See you in heaven av Eric Clapton, It's a wonderful world mm. På begäran spelades även O store Gud.

Syskonen Philip och Matilda.

kyrkan vinterns gudstjänster

*Karin Bengtsson väntar på en
värmade kopp kaffe.*

*Philip
Jarl.*

Ljusstilleben

*Svea
Johansson
kommer in i
värmén.*

*Fotografer till bildcollaget:
Margareta Håkansson,
Cecilia Frändberg och Fia
Essgarde.*

*Första advent.
En trevlig stunds samvaro
med kyrkkaffe, lussekatt
och pepparkaka.*

*Cecilia bjuder
Karin Lundmark
på påtår.*

Syskonen Philip Jarl och Matilda Edil satt och mumsade på äpple i väntan på att få höra dragspelstoner.

Söndagen efter trettondagen, 7/1-2007. Komminister Patrik Windestål med lilla nydöpta Julia, dotter till Annelie Åhman och Fredrik Bengtsson.

Anna Aronsson fick Nya Testamentet på ljudbok av Bråttensby församling.

Berättarkväll

Artikelförfattaren Margareta Håkansson läser en julberättelse.

Bilisterna på väg 181 undrade kanske vad som stod på i Bråttensby bygdegård fredagen den 8 december. Det verkade mörkt därinne trots bilarna på parkeringen!

Lokalen var nedsläckt förutom brasan i den öppna spisen, några levande ljus och en enda elektrisk lampa, en läslampa. Den långsmala lokalen märktes inte när vi samlades i en halvcirkel framför den värmande

brasan. Ute piskade regnet mot fönsterrutorna.

Ett 15-tal personer hade mött upp för att lyssna, läsa och berätta historier. Med blickarna vända mot de flammande lågorna fick vi lyssna till två stycken från Katarina Mazettis blandning, några av Claes Erikssons tankar, verser ur Sven Duva, några detaljer ur ett sjöslag utanför Brasiliens kust

vid brasan

på 1800-talet, en folksaga, en juldikt och en julberättelse. Dessutom berättades spontana historier, både sanna och osanna. Det blev en skön Brättensby-blandning!

Både öron och strupe behövde en paus, så mellan de intressanta berättelserna tog vi

en paus med kaffe. Det här var andra berättarkvällen, redan en trevlig tradition!

Margareta Håkansson

Christer Håkansson berättar om en märklig rävjakt.

Bondepraktikan

Maj Frändberg klipper veckor för att klara den rätta längden på ljusen.

”Anders braska – julen slaska” heter det ju men i år var det ”Anders slaska och julen slaska”. Det enda som stämde med årstiden var mörkret. Den 30/11 var det ljusstöpning i Bråttensby bygdegård.

Denna sista november var vi sju stöperskor som träffades för att föra den fina traditionen med att stöpa ljus inför jul vidare. Som vanligt var det Mona Claesson som hade planerat och förberett det hela.

Det är Mona som har hand om att smälta ljusmassan och ljusstumpar som skänkts från Bråttensby kyrka, via Barbro Jarl, och från Margareta Håkanssons svärmor.

Man får vara påpasslig så det inte börjar ryka för mycket, eftersom då är ljusmassan för varm och det kan börja brinna. Detta uppdrag klarade Mona med glans – bygdegården står kvar.

Vi övriga, Caroline Skoglund, Margareta Håkansson, Elsie Valdemarsson, Maj Frändberg och jag fick ha hand om nigning och stöpningen av ljusen. I år var vi en aning överambitiösa – ljusen en aning långa och lite tjocka men för övrigt fina. Läxa till nästa gång - kortare veggarn.

Cecilia Frändberg

stämmer inte

*Caroine Skoglund
och Cecilia
Frändberg fixar
ljusändarna.*

*Caroline Skoglund var en av de nio
stöperskorna*

*och Mona Claesson smälter ljusmassan
utan risk.*

Vi har fått nya grannar – Hägnen 1:4

Västergötland, sedan Skåne och nu snart Västergötland igen närmare bestämt Bråttensby, har resorna gått för Reino Pettersson, 60 år och June Andersson 49 år.

Paret är ursprungligen från Alingsås men har bott i Kågeröd, utanför Helsingborg, de senaste tio åren. Till hushållet hör också den söta tiken, Sanna 8 år. Hon är en korsning mellan beardedcollie och collie och en fin hjälp och isbrytare för husse i hans arbete. Reino jobbar i Svalöv med långtidsarbetslösa och gamla som behöver hjälp. Han är även utbildad köksmästare. June, som för övrigt har fått sitt namn från det att hon är född i juni på gamla midsommardagen, har också arbetat med mat då hon är kokerska till yrket.

Skåne är ett fint landskap men längtan att ha närmare till barn och barnbarn har tagit överhand och när man hittade detta lilla fina natursköna ställe i Bråttensby så var det bara att slå till. Familjen tog över den andre november och de har inte låtit gräset gro under fötterna.

Reino Pettersson och June Andersson tar en paus för att bli fotograferade i dörröppningen.

Reino Pettersson och June Andersson tar en paus för att bli fotograferade i dörröppningen.

Hela huset ska renoveras och de har redan kommit en bra bit på väg även om de endast kan vara där och fixa på helgerna. Reino har fem pojkar och June har två, som nu mer än gärna hjälper till och rustar upp på gården.

Ja, nu kommer Hägnen att bli en enhet igen, då man från första maj tar över ladugård och mark som en gång tillhört fastigheten.

När June och Reino är klar med upprustningen av egendomen ska de flytta dit permanent. Vi i Bråttensby, vill härmed passa på att hälsa våra nya grannar välkomna till Bråttensby!

Cecilia och Sune

10 000 000 m³

gran kan dödas av granbarkborren 2007!!!

Stormen Gudrun blev en mardröm för många skogsägare. Den stora mängden stormfälld skog 2005 blev enorma yngelkammare för den fruktade granbarkborren (*Ips typographus*) tillhörande skalbaggsfamiljen barkborrar. Granbarkborren är 4-5,5 mm lång och mörkbrun.

Sommaren 2006 som var varm och torr blev också mardrömslik ur skogsägarnas ögon. Granbarkborren hann lägga två kullar och dessutom hann den första kullen svärma och få fram en ny generation ”granmördare”. Detta är mycket ovanligt i Sverige!

I september 2006 hade en miljon kubikmeter gran dödats av granbarkborrarna i de stormdrabbade områdena och vad som händer under 2007 vet vi ej. Mycket hänger på vädret, får vi en varm och torr sommar 2007 är förmodligen katastrofen ett faktum.

Granbarkborrarna börjar svärma från mitten av maj och det gäller nu att få ut så mycket som möjligt av de angripna granarna snarast. På de angripna träden (främst gamla, torra, svaga och nedsatta granar) börjar barren bli rödbruna och barken börjar flagna av.

Ofta hittar man 10-15 stycken angripna i en grupp. Är träden döda och har barken helt flagnat av kan de med fördel stå kvar

i skogen, det finns inga barkborrar kvar i dessa träd. Däremot kan myrbaggar, som är en av granbarkborrens viktigaste fiender överleva och föröka sig.

Om träden är helt döda sitter granbarkborren oftast i träden runt det skadade området, i till synes friska träd.

Angreppen kom så sent att kronorna fortfarande

är gröna, dessutom är träden ofta angripna sex till sju meter upp i träden.

Från marken ser träden friska ut. Rådet som bl.a. Södra och Skogsstyrelsen ger nu är ”Sök och plocka i vinter”.

Syna hyggeskanter och äldre försvagade granbestånd. Plocka bort angripna träd! Hittar du 10-15 träd i en grupp, hugg ner även träd som står inom 10 m från gruppen och kör virket ut ur skogen.

Det bjuder emot att önska sig, men en kall regnig ”normal svensk sommar”, skulle vädermässigt vara det bästa sättet att motarbeta barkborrarna på.

Christer i Gäddegården

Vägmöte

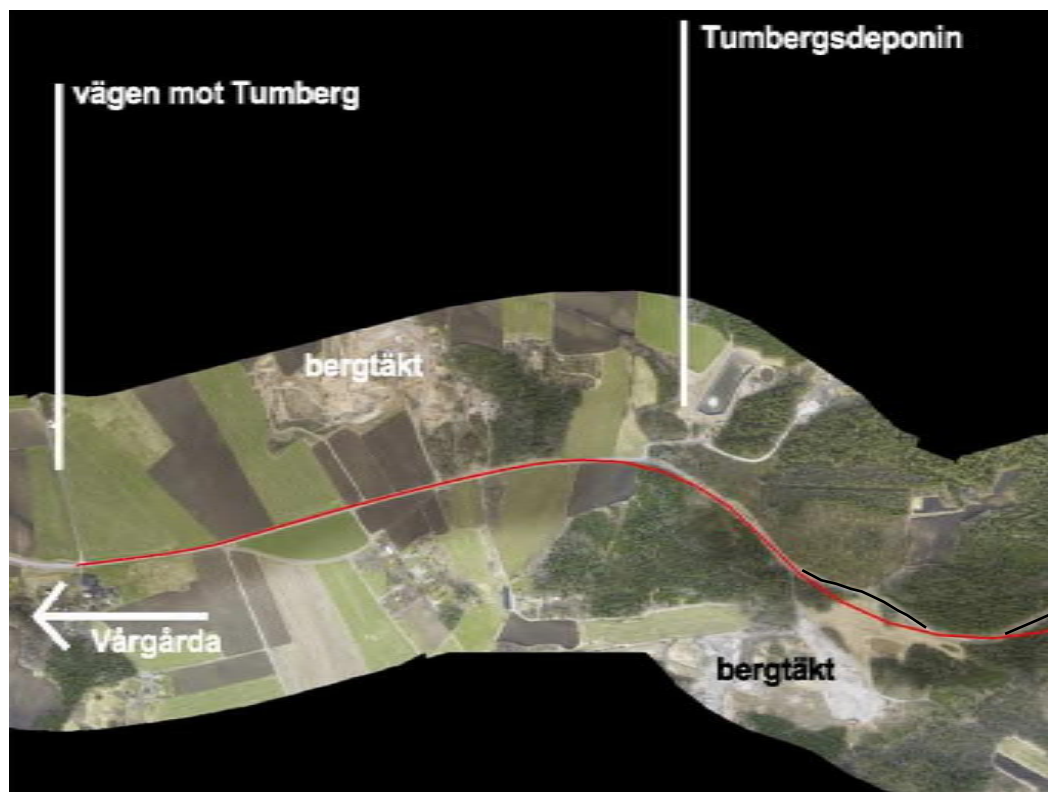
Det var ett antal personer som samlades på Vårgårdarasta. Vi var där för att höra på vad Vägverket hade att komma med om den utbyggnad av väg 181 som tydligen skall börja.

Vägverkets olika representanter gick igenom hur de har tänkt sig att dra den nya vägen. Man vill försöka få bort några väg

anslutningar. Den nya vägsträckningen går fram till Bråttensby kyrkas uppfart.

Längre räckte inte pengarna. 54 miljoner är mycket men inte så mycket. Tanken är att få kurvorna längre och inte så skarpa.

Det blir två omkörningsfält på 1 kilometer var, en i var riktning. Det kommer att bli omkörningsförbud på övrig sträcka.

Karta från Vägverkets projektbeskrivning. De tre kraftigaste kurvorna som är utritade är

om 181

När de var färdiga fick åhörarna ställa frågor, vilket en del passade på att göra. Det fanns även möjlighet för enskilda frågor efteråt.

Vägen kommer i princip att gå utanför bygdegården som den gör nu. Breddningen av vägen blir söder om vägen och en infart tas bort. Vägen kommer att smalnas av till

den gamla bredden mellan Gröna berg och kyrkvägen, hur bra detta kommer bli blir det säkert olika åsikter om. Resterna av den gamla vägen kommer de att riva upp.

Sune Johnsson

markerade med svart linje.

Vinafton i Bråttensby bygdegård

**Fredagen den 2/2 kl. 19.00 bjuder vi in
till en afton i vinets tecken**

**Leif Hedman från Munskänkarna i Alingsås
pratar om vin och vi provar ett par olika
sorters vin**

**Vi äter en god måltid med passande vin
därtill och avrundar med kaffe**

**Välkomna! Ring och anmäl dig senast 27/1
Elsie 40060 eller Christer 40042**

Kyrkans anslagstavla

Ljugudstjänst

Söndagen den 4 feb
kl 16.00

Komminister
Patrik Windestål

Musikgudstjänst

Söndagen den 25 feb
kl 18.00

Fam Andersson

Gudstjänst

Söndagen 11 mars
kl 11.00

(Preliminärt)

Våffelgudstjänst

Söndagen den 25
mars kl 18.00
OBS sommartid

(Preliminärt)

Mässa

Skärtorsdagen den
5 april
kl 19.00

(Preliminärt)

Gudstjänst

Påskdagen 8 april
kl 11.00

(Preliminärt)

Musikgudstjänst

Söndagen den 22
april
kl 18.00

(Preliminärt)

Rävjakt i Eggvena

Söndagen den 18/2 är det dags för den stora gemensamma rävjakten

Samling senast kl.7.45 vid Eggvena bygdegård

De jägare som tänker deltaga anmäler sig på tel. 40042

Christer i Gäddegården

Safari i Afrika!

Välkomna till Bråttensby bygdegård
onsdagen 28/3 kl. 19.00

Birgitta och Bo Kjellson (driftschef i Borås djurpark) berättar om och visar bilder från sina resor i Afrika

Servering Välkomna!

Studieförbundet
Vuxenskolan

www.safaricamlive.com